

1. az de ki:kəs nə ste:kfo:ɡəl zi:n den eməzə sʁrik -
of : - zen zə vərva.i
2. maine vrint ez də blume ɡaŋ ɡitə
3. te.ɡəwə:u(r)dəX spinəzə nemi.ə as me. mafi:mə
4. speten ez ə lastəX wærək
5. u:p da sXip kre.ɡəzə besXiməld bru:cət
6. də sXra:əm wærəkər ɛ:i nə splintər i zənə vinder -
of : - vijər
7. də sXipər læktə zen lipən af
8. in da fabrik es niks tə zim
9. kumdi: mai kinəkə
10. ba:əs tapt unz is fir pīntə - of : - pīntfəs - bir
11. brijnd ūns twi:ə kilo. kri:kə
12. zəmē me.je.lə ɡəv:əvənətruz:ə lit.ərs wu:m
u.ətXədrunʁkə
13. a dre:X mu.ɛ mē nə klipəl
14. ik ɛm zaŋ kni: ɡəzin
15. karnaval - of : vastənə:əvət - wət ni fe:lə nəmē
ɡəvir
16. iʁ bəm - of : - ik səm - blu:ə dak məje.lə ni
me.ɡəɡa.ən zən
17. kəmēkiʁ da ni Xəda:m zəlē mutʃə
18. di.ə dər afkumt
19. ɛn spinəkup - spinəkupənətə - ɛn ələfma:ən
20. əŋ klak - vərva.i - ɛm wa: - of : - nəm bəmt
(= beboomd grasland langs het water) - of : -
ə sXor (= id., maar zonder openbaren weg
omtrent (?)) - nə padəstu:clə - ɛn a:əX - nə ves -
nə pə:pəl
21. di.ə kər:əl de. ɡi.əl də wa.i:rəlt fəXtə
22. ik sal a. pə:igəltʃəs Xə.və
23. ɛŋəlant.u - of : iŋəlant.u - fe.l a: sXə.pən afbre.ikə
24. an ə fazələ:ivən ɛs nəm bət Xəkre:ɡə
25. ɡf mai - of : - mə - twi:ə bri:ə sti:əne - bri:ədər -
də bri:stə
26. da stambelt sta.ta nemi.ə
27. dia vent ɛ.i ə la.ive ɡələk nə ɡru:c.tən i:ər
28. lysefə.r ɛs ni in dən e.məl ɡəble.və
29. də sXo:ikindern ɛmə mətə mi.əstər a:n də zi:ə
ɡəwə.st
30. kan tuX ni kumə ve. dak Xəri:əʃ bən
31. də bi:əstə driŋkə ɡa.i:ə lu.ɛzəma.il
32. a kani Xa.m wərəkə ana ka.ilpu.ən
33. stekt ɛs nə steil in diəm besu:m
34. nə.ə mətə ka.igəls wətər ni fe:l nemi.ə ɡəspelt
35. e. kəm al twi:ə ki.ərən up a: ɡeru:pə
36. di pa.ir ɛs nuX ni ru:p - dur ɛs nug ɛm wite
ka.ir in
37. zə zəm wəX nu tʃelt
38. zə i.əst sa. ɡelt ələpən updu:m
39. a zalt nu:cət ni fə:r briŋə
40. zai teleft fan ɛ.r melək.wu.ət
41. də vent muit səm vra: bəXəərəmə
42. in tsXəl zwemən ɛs Xəva.ərlek
43. aiez ɛrəɡ umdatən stərək is
44. wəle mutə dv dələft fan ɛmən əŋ ɡələ dandər
ələft
45. ələpt.a bət iz upfə
46. unzən mətərs is.u vət as.lu:ak - of : - ɛs.u vətəXən
vət sən v:ət kint sXidə -
47. zə sprinən umtərvəstət fe.jəm wədiŋ
48. dəm bu:cəmkwəkər zal dəm bu:cəm afiŋkə -
of : - afintə
49. dud i:əstə vənstər ɛs tu:c
50. tʃəɡintə klipə və də vrimis - du.əmis - tʃuf
51. bətspra: - mēz o:pəsprə: (mest openspreiden) -
(cf. I.221-51)
52. də sulda:tən ɛmə da wu:ɛf ɛ.r a:ər afXəsne.jə
53. zə va:udər ɛ.i.jəm zes ja:r la:tə na. tsXo:cl ɡa:m
54. kəmd ɛm afXəru:. zə la:t lajstwa:tər tə ɡa:m
55. va.ile vjə:zə zi.də lajstəs kantə ni fe:l
56. jə:rə putə zəni fe.l wət
57. də pa:l stud in də jə:t
58. in mijə:t ɛst nuX tə kat fe tə kətə
59. di kə.s Xəvd ə kla:ir liXt ɛ
60. a truk mətə pjə:t sanə fə:t
61. in di.ən tu:ət kwumdə ɡələn i. ələ ja:rə nu
də kərəmis
62. də pa:tər za: dad unzi:ər vulmukt is
63. ɡə zuXt ma wəl ma. ɡə sprukte.ɡə mu:ə ni
64. də zwa:lumə zəlē ɡā:n vərunkumə | vətreakə
(vertrekken) |
65. gudə ɡa vanda:uX ni ka:tə
66. ɛ.tə zələn uk Xa:irə ka:is
67. zənə mutə:r ɛs kaput - a lə sloct
68. tis nə wərəmən daXəwə:st ɛn tis nə zuXtən
a:vət - of : - na ɛst fan dən a.vəd a.ŋɡənə.m ɛ |
nə zi:tə mēns = een zacht mens |
69. da manəkə lap bərvuitʃ
70. dur ɛz ɛm bəst in də kən
71. kwa. datəm bri:vəndra.ugər nəm bri:v bruxT
72. kəm pu:ən a. main ɛt
73. ik.ən mē Xi:ən dwə:zə mənən u:m(ɡa.ən)
74. na. sXuftu.ət spanəmə tʃjə:t in də nif ka:r
75. ik ɛm wa kəts - van tə vɛ:dən.u:m al
76. də zom van də ke.niŋk ɛ.i u:cək sulda:ut Xəwə:st
77. wətə ɡi.ənəm bo:Xma.ukər wu:cəne
78. di ru:zən ɛmə lajə do:ərə
79. kXəlu:əf ɛr niks fan | ɡə wo:ct |
80. tkinəkə waz du:c.ət fe: dasət kustə du:cəpə
81. zən u:c.rən ɛn zən u:c.əɡə lu:cəpə
82. ɛr duXtərən ɛs mē nə kərəf na.u tʃbus Xa.um
brəmbe.zə trəkə | pli:kə |
83. dər ɛs nə spət fan di li:ər
84. a zətə zən stroct o:pə
85. tʃulək suXt ni as Xəlt ɛn rækdu:m
86. ɛ.lə munt ɛz dru:cəX fan dən dɛst
87. diə wəɡ ɛs.Xi:əf - tɛz umwəX lajst.a.u(r)
88. ik.uXt fe. də klə:nən ɛn truməlke
89. dəm bu:k ɛs Xəstərvə van əŋ kast in tə sli:kə
90. za li.kə was kat əŋ ɡu.ɛ
91. in də lumərtən ɛzd bɛst
92. nə sXitər muit Xu. kinə luŋkə
93. zikt ɛs na.u mʃənən u:c
94. kwə:t ni wʃ dəkən mut Xa.n zy:kə
95. nə ku:lə kəldər ɛs Xu. fe. dbi:r
96. kmust usəblu.t.rinʁkə vət tə vərstru:cəzə - of : -
vərklucə
97. kmut ɛst ɛt fujər in də stal vi:rə
98. maim bri:r was mi:X

99. de meləkbu:r mukt nə gru:cəten tu:r
 100. di bo:cərmelək ez din æn zir - styr:tər em:ə triX
 101. wə za:ə diə pit kinə vilən up ən i:r
 102. aiz up sa pynt - səki:r (1° van een persoon,
 2° van een werk)
 103. a kumt nu:cət nə məniti:ə la:ut
 104. in italjə zændər - of : - zæm - bæregə di vir
 spa:və
 105. dərəvdə dur up da:və
 106. tə bu:cəm eməz ə stik fan də bri:χ.əva:irə
 107. Xə mut vns fe:lən əs kumə kərə
 108. a əs fa le:və gəkumə mə əj gui bes Xelt
 109. də der ez vi:χ bi:kənət Xəmutk
 110. ə gətrət wu:æf - of : - əj gətrə:de vra: - mut
 kinə nu:ə
 111. kəm i. gæs Xəzu:t mu twas Xie gu:c sa:ət
 112. dəm bra:vər za.it.at nuX tə dirə ez um tə bəvə
 113. bakə - iχ bak - gu:c bakt - a bakt - baktəm -
 wu:c bakə - iχ baktə - gu:c baktə - v:ə baktə -
 wu:c baktə - wa emə gəbakə
 114. iχ bi:ə - gu:c - və bi.ət - wu:c bi:ə - bi:emə -
 iχ bu:c - of : - bi:əd - kəm gəbi.ət - of : - gəbu:ə -
 bi:əd zælən uəkə
 115. tez ə kləm mu tez ə fu:ən
 116. gə kind ir a:rə kru:əgən up də mət
 117. an a.i Xəza.itatn up mu: əs a pa:zə
 118. tma.sə za. azdatən gəlu.ək a
 119. du wa:urə vu:əf pru:əzə
 120. undər di:ən i.əkəlbuc:əm ligə ve:l i:əkəls | u:əkə-
 nat |
 121. twa:stər zal gan zu: - tsu:d əl
 122. tu:cə əs nuX.rim - tes nuX ma rəs Xəmu:t
 123. majunəs ma.əkəzə mə nən dərjər van ən a:r
 124. da bu:məkə zal dər mudak.inə gru:ə
 125. də pas'tu:ər a Xujə wu:ən
 126. də datsən emən unz a:t u:cəz əfXəbrant | dən
 dats = id. : de Duitsers |
 127. də melək spət u:cəten ə:r van də kuj
 128. də kastər lat fə də kru:cəsə
 129. də tre:mə van də kruwa.əgə di bu:əgə van
 tXəwiXt
 130. su:məgə mænse snitən æt - of : - snitən e.lene.z
 æt u:cət -
 131. zəmən em gra:t em blat Xəsla.əgə
 132. də sa:z əs wa fla:
 133. də sni:ə la:itik
 134. tez ən i:wəXu:ət Xəle.jə dak a. gəzi:n em
 135. ni.pucərt wəd əj gi:əl nif stat
 136. du:c:n - iχ du:c:nt - gu:c du:c:ət - və du:c:ət -
 wəle du:c:nt - iχ də.ət - gu:c də:ət - və də:ət -
 wəle də.ət - de:kiχda - of : - sməkiχ da Xəda.un
 - datənt mu de. - dəsət mu du:c:n
 137. du:c:əpə - ən du:c:əpkli:ət - du:c:əpfunt - of : -
 du:c:əpfint
 138. dəsə - və dast - a dastə -
 139. binə - iχ bin - gu:c bint - və bint - wa binə -
 bintən - buntən - ik em gəbunə
 140. *Locale landmaten* : ən ruj = ± 6 m. × ± 6 m. -
 ən daXwant = undərt rujən - em bāndər =
 4 dagwand
 141. *Waternamen* : də va:t' - də buzba.ik - də zwetə
 ba.ik - də zilba.ik - də bli:kəru:slu:ip - də
 fabrikslu:ip - of : - də vu:əl ba.ik - tXbruk (put)

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is : wilebruk

De inwoners heten : wilebrukəna.irs

Hun bijnaam is : də vluc:kərs fa wilebruk (?)

Het aantal inwoners op 31-12-1920 was : 12.336.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : kra.iwəX - v.ivo.rsnest - də va.rtwəX - də vasəpəl -
 də kə.istru:t - də sits.i - də wəsta.ik - dən y.sta.ik - də bri.əndu:χkstrat - də ra.wəX - da.ru:t - də nif
 ru:t - də spa.rstrat - dən uləvu:vr - De gehuchten Rijweg en Breendonkstraat hellen enigszins naar
 het Breendonks over; de afzonderlijke parochie Klein-Willebroek wordt behandeld onder K.319. Verder
 zijn in het Willebroeks geen schakeringen waar te nemen; onder de rijke burgerij wordt veel Frans
 gesproken, hoewel elke geboren Willebroekenaar zijn dialect kent. Anderzijds zijn er te W. veel inwij-
 kelingen die wel eens vreemde klanken meebrengen. Sedert de grote vaartwerken zijn er te W. enkele
 kustbewoners blijven wonen en hebben hier en daar sporen van hun dialect ingeplant. W. is bij uitstek
 een fabrieksdorp; in de papierfabriek De Naeyer alleen zijn ongeveer 3.000 mensen werkzaam. Daarnaast
 telt W. een betrekkelijk klein aantal neringdoeners en landbouwers.

Zegslieden : 1. Mevr. Deridder-Mertens, Marie; 28 j.; geb. te W.; heeft daar steeds verbleven. V. was
 van Londerzeel maar kwam vroeg naar W. en sprak Willebroeks; M. was van W.; spreekt steeds haar
 eigen dialect.

2. Mertens, Amandus; 30 j.; geb. te W.; onderwijzer te Antwerpen maar dagelijks thuis; broeder
 van 1, spreekt op school en in de locale studiekeringen Nederlands; daarbuiten meestal zijn dialect.